

- Descripció breu:

Creació d'un programa d'art públic a la Plaça d'Antonio López i López i canvi del nomenclàtor.

- Descripció ampliada:

En un moment de crisi com l'actual, on la pandèmia ha capgirat les nostres vides de forma inesperada i total, es fa necessari crear un espai d'expressió per tal de donar forma a la imaginació col·lectiva i recuperar la ciutat.

La retirada de l'estàtua d'Antonio López al Març del 2018 va obrir una possibilitat per a la re-significació d'aquest monument. Generar un programa d'Art Públic és una oportunitat excepcional per fer d'aquesta plaça un centre per a la creació i el pensament crític.

La proposta consisteix en convidar de forma regular i continuada a artistes locals i internacionals a produir obra nova per a aquest espai, fent ús del pedestal existent i dels seus voltants. A la vegada, aquest projecte contempla el canvi de nom de la plaça a través de un procés participatiu, o proposa que el nom es canviï amb cada producció artística per emfatitzar l'esdevenir incert de la vida.

El projecte recupera i fa ús de l'espai públic com a punt de trobada entre la ciutadania, afavorint el debat i la participació, coincidint amb els objectius detallats en el Programa d'Actuació Municipal del 2016. En concret, garantint els drets a l'educació i la cultura, impulsant la capitalitat de Barcelona en la recerca i el coneixement, recuperant la memòria històrica de les dones – nomenclàtor paritari, i estimulant la participació política i cultural (Eix 1), fomentant la convivència intercultural (Eix 1.8), enfortint el protagonisme cultural de la ciutat, donant suport a la creació local, afavorint l'accés a la cultura i la seva diversitat, millorar les condicions de treball i la connectivitat del sector, reforçant la col·laboració internacional que facilita la circulació de creadors i idees, promovent el coneixement del patrimoni i la memòria històrica democràtica (Eix 1.10), impulsant la indústria creativa (Eix 2.1) aprofitant el talent cultural de la ciutat (Eix 2.2), promocionant el patrimoni arquitectònic i el paisatge cultural (Eix 3.3), i avançant en la cooperació cultural amb Europa i el Mediterrani (Eix 5).

El projecte obre per tant un nou espai per a la creació i la reflexió que des de les arts ajudin a la transformació de Barcelona. Si bé durant anys el turisme és qui ha marcat el tractament del patrimoni i orientat les inversions, la clausura inesperada d'aquest sector ha demostrat la forta dependència i la precarietat del model. Plantejar una ciutat basada en la cultura i la investigació, entre d'altres activitats estratègiques, pot beneficiar al turisme a recuperar un valor afegit desaparegut amb la massificació. Al mateix temps, implica a la ciutadania a tornar a aquells espais que han estat buidats de la significació col·lectiva. El projecte es situa així com un agent de canvi en l'impuls econòmic i social per la transició de la ciutat a un model ecològic i humanista.

- Barri:

Gòtic, La Ribera, Barceloneta

- Cost aproximat orientatiu:

Producció 6 x 1 any – 10.000 euros per projecte – 60.000 euros

Honoraris 6 artistes x 4.000 euros – 24.000 euros

Honoraris 3 organitzador, productor, gestor x 1.800 euros – 64.800 euros

Disseny Identitat, web, publicitat, comunicació – 20.000 euros

Activitats – 20.000 euros

TOTAL 188.800 euros

- Com incorpora la perspectiva de gènere el projecte?

La proposta busca donar un nou signe a la plaça, recuperant-la per a l'expressió pública, i alliberant-la de la seva significació patriarcal, oligarcal, i extractiva que ha tingut durant anys. En el seu conjunt, els projectes artístics que es presentin aportarien una definició oberta, que faria d'aquest indret un emplaçament per a la imaginació permanent per pensar la cultura, la ciutat i la memòria, com a dimensions en moviment. El projecte incorpora la perspectiva del feminisme i l'ecologia fent de la plaça com un espai d'actualització i mutació constant, deixant enrere la dominació vertical del monument. A la vegada, el canvi en el nomenclàtor faria evident la diversitat de mirades sobre la ciutat i estimularia el debat públic enfocant-se en la pertinença, la transformació, la diversitat, i la inter-connectivitat dels valors simbòlics i democràtics.

- Quin és l'impacte esperat del projecte?

L'impacte social d'aquest projecte es beneficiés tant per al veïnatge com per a la ciutadania en el seu conjunt. Els projectes artístics donarien caràcter i un interès renovat de forma regular a un punt del centre de la ciutat que sovint és buit, fosc, i menystingut. Els projectes tindrien una vessant pública que facilitaria la connexió entre creació i educació, i el desenvolupament d'activitats relacionades amb l'obra presentada per cada artista.

L'entorn immediat es podria beneficiar de la visita de grups i persones, fet que estimularia econòmicament aquest encreuament de la ciutat, i a la vegada faria la plaça més segura per a tothom. El programa donaria un valor afegit que podria ser aprofitat per una nova visió sobre l'espai públic.

Al donar valor a l'art contemporani, Barcelona posaria en relleu l'immens talent local i la presència d'artistes internacionals ajudaria al sector de la cultura i l'art a traçar complicitats guanyant en projecció a l'exterior. Així el projecte actua en dos direccions, estimulant el sector de la cultura i la seva relació amb la ciutadania, i impulsant una imatge renovada de Barcelona.

- Quins agents caldrà implicar en el plantejament i execució del projecte?

Per tal de dur a terme aquest programa s'hauria de crear una entitat que assumís el projecte. Amb el suport d'aquests pressupostos es podria fer un programa d'un any, però en tot cas l'èxit del projecte seria la seva continuïtat en el temps. En un moment de crisi que afecta els models econòmics que fins ara han regit la ciutat i les infraestructures culturals, es fa necessari plantejar noves iniciatives que puguin actuar de forma efectiva en incentivar el sector artístic, dins el nou panorama que s'obra degut a les múltiples conseqüències de la pandèmia.

Així, per tal de poder desenvolupar les línies de treball esmentades abans i recollides en el Pla d'Actuació Municipal, i a la vegada assegurar la qualitat i la trajectòria del programa, es fa necessari que l'entitat agrupi un equip de professionals del sector de la cultura i l'art. Aquest equip es faria càrrec de la concepció, producció, administració i comunicació del projecte. A mida que el projecte avanci en el procés de selecció de propostes dels pressupostos participatius, es podrà concretar les necessitats legals i administratives del projecte i definir amb més detall les implicacions operatives i conceptuals.